

Krónika

1. Az órvédelem kérdése.

Legfontosabb erdőgazdasági termékeink áralakulása túlzott mértékben igazolta azokat az aggodalmainkat, amelyeket ebből a szempontból nemcsak tápláltunk, hanem amelyeknek választmányi és közgyűléseken de e lap hasábjain is elég gyakran adtunk hangot.

Elég sokszor mutattunk rá arra, hogy az árak minden téren mutatkozó hanyatlása alól a faárak sem képezhetnek kivételt, s cél gyanánt csak azt a törekvést jelöltük meg, nehogy ez az áresés zuhanásszerű és éppen ezért katasztrofális legyen.

Rámutattunk arra, hogy a kereskedelmi érdekek ezen a téren nem fedik mindenben a termelő érdekeit.

Rámutattunk arra is, hogy összefogás, együttes és egyöntetű eljárás egyik leghatékonyabb eszköze a védekezésnek.

Iparkodtunk olyan megoldást keresni és megjelölni, amely megoldáshoz számíthatunk a kormányzat támogatására is.

Minden ilyen megoldási kísérlet szervezett ellenakcióval találta magát szemben még akkor is, amikor az áresés a műfapiacról áterjedt már a tűzifapiacra is.

Az állandó és megszokott ellenvetés az volt, hogy a tűzifabehozatal az, ami a magyar fa árát lerontja, hogy az Egyesült Fabehozatali dumping-árai teszik tönkre a magyar fapiacot.

A védekezés módjául két út lett állandóan megjelölve: a behozatal teljes beszüntetése, később pedig keverési törvény, illetőleg kényszervásárlási rendelet.

Igen komoly, az adott helyzetet teljesen ismerő oldalról kapta meg az igazgatóválasztmány is esetről-esetre a fölvilágosítást, hogy részint a meglévő külkereskedelmi szerződések következtében, részint pedig mezőgazdasági kivitelünk lehetővé tétele érdekében egyik megoldásra sem számíthatunk a javasolt formában.

Ezek a közlések később valóknak bizonyultak, de itt most szembe kell néznünk a dumping-árak kérdésével is.

Az ellenőrző bizottság és a minisztériumok által megejtett vizsgálat azt igazolta, hogy 16.000 vagon behozott külföldi tűzifánál a Fabehozatali mindössze 4.6 vagonnál tett olyan áren-

gedményt, amelyik eltért az ellenőrző bizottság ármegállapításától, s ez a minőségi engedmény is abból az időből származik, amikor az ellenőrző bizottság minimális árakat még egyáltalán nem állapított meg, hanem csak maximálisakat.

Ezzel szemben volt módunkban írásbeli bizonyítékát látni annak, hogy egy nagy belföldi vállalkozás, már a múlt év júniusában több mint 20%-kal olcsóbban kínálta és árusította a bükk hasábfát a szegedi piacon, mint amilyenek a külföldi fára megállapított és általa igen jól ismert ártételek voltak.

Ugyancsak megemlítjük itt azt is, hogy az év első 3 hónapjában tűzifabehozatal alig volt s az árak mégis állandóan estek.

Mivel azonban az árvédelem kérdését írtuk a cikk élére, nem állhatunk itt meg, mert véleményünk szerint az Egyesület eljárása is részes abban, hogy ez az árzuhanás tényleg be is következett.

Mindenki tudta, hogy az Egyesült Fabehozatali megállapodása 1932. év végével lejár, sőt maga a választmány is arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a koncessziót kell ellenértékül felhasználni a magyar tűzifa árvédelmének biztosításánál.

Ennek dacára az Egyesület augusztustól decemberig a kérdésben nem hozott érdemleges határozatot.

A földművelésügyi minisztérium részéről joggal érte szemrehányás az Egyesületet az elvesztegetett 5 hónap miatt, amelynek lejártával az Egyesület még mindig nem tudott olyan megoldást hozni, amely megoldást a kormányzat a kereskedelmi tárgyalásokba bekapcsolhatott volna.

Ez teremtetette meg a mai adott helyzetet, amikor egy ajánlattevő cég szerzett jogai következtében előnyösebb helyzetben van a többiekénél.

Mindenki belátta azt, hogy a magyar tűzifa területi védelmét, a budapesti piac mennyiségi védelmét feladni egyet jelent a magyar tűzifaértékesítés teljes tönkretételével.

Ennek dacára lehetetlenné tették azt, hogy olyan alapon indulhasson el a tárgyalás, amelyik mindezeknek a felételeknek az épentartásával még kifejezett árvédelmet is tudjon a magyar tűzifának biztosítani.

Az árvédelem két — feltétlenül biztos — módjától, a kartelltól és a monopóliumtól el kell tekintenünk.

Marad egy harmadik megoldás, a kötelező intervenció s vásárlás biztosítása a fahozzátrali jog ellenértékeképen.

A gondolat már közkézen és közszájon forog, több mint egy félëve.

Úgy véljük, hogy ma már senkisé vonja kétségbe, mennyire előnyös lett volna, ha a magyar tűzifa árvédelme érdekében bizonyos intervenció s vásárlásokat lehetett volna biztosítani a külföldi behozatal jogának lekötése ellenében.

Bármennyire fontosnak tartjuk is a fakereskedői érdekek védelmét, mégis akkor, amikor a termelés lehetetlenné válása ellen kell védekeznünk, nem riadhatunk vissza attól, ha a védekezés a szabad kereskedelem elvén némi csorbát ejt is.

Különben is meggyőződésünk az, hogy az áraknak bizonyos mértékű fixirozása, különösen ha az az egész értékesítési időszakra kiterjed, csak megkönnyebbítheti a reális alapon dolgozó komoly kereskedelem helyzetét.

Fenntartjuk azt a többször tett kijelentésünket, hogy igen szívesen látnánk, ha ebben a mentő akcióban maga a fakereskedelem is részt venne, annál is inkább, mert erre saját érdekeinek megfelelő biztosíthatása céljából hivatott is.

Ki kell azonban jelentenünk, hogy azt az utat, amelyik a magyar erdőgazdaság rentabilitásának védelméhez vezet, meg fogjuk járni, ha lehet, a kereskedelmi érdekeltséggel vállvetve, ha kell, ellene, s mindent el fogunk követni, hogy megmentjük a magyar erdőgazdasági termelést attól az örvénytől, amelynek a szélétől már csak egy hajszál választja el.

2. Újból a főiskola kérdése.

A napokban egy füzet került a kezünkbe, a címe: „Új magyar iskolapolitika”, a szerzője dr. phil. Laurentzy Vilmos okl. középiskolai tanár, egyetemi magántanár. a közgazdaságtudományi karon. stb.

A füzet új tervezeteket tartalmaz az egész magyar oktatási kérdés megoldására.

Elkülöníti az általános művelő oktatási rendszert, amelybe elemi oktatás címén az elemi iskolákat; középfokú oktatás címén a gimnáziumot, reálgimnáziumot és a reált; főiskolai oktatás címén a jogakadémiákat, szépművészeti, színművészeti iskolákat,

testnevelési főiskolát, elemi, tanító- és ovónőképzőt (?), valamint a középiskolai és polgári tanárképzést sorolja föl, s végül 4., az egyetemi oktatást.

Az utolsót ezzel a kitétellel kezdi: „A tudományos nevelésnek legfelsőbb fórumai az egyetemek.”

Ettől eltekintve sorolja fel a különleges gazdasági szakoktatás iskolarendszerét, amelynek hivatása — szerinte — az, hogy elméleti és gyakorlati ismereteket közölve, gyakorlati életplályákra készítene elő.

Ezt is négy tagozatra különíti el:

1. Alsófokú gazdasági szakoktatás, amelynek kezdő és első tagozata az elemi iskola.

2. Középfokú gazdasági szakoktatás, amelynek alsó tagozata a 3 éves mezőgazdasági önálló gazdasági népiskola, ugyanide sorolja azonban a polgári, a középfokú mezőgazdasági és a kereskedelmi, valamint a felsőipariskolákat.

3. Főiskolai gazdasági szakoktatás, ide sorolja a mezőgazdasági akadémiákat, az állatorvosi és erdészeti főiskolát, a bányászati főiskolát, a Keleti Intézetet, s végül itt tér rá a gazdasági tanárképzésre is, amelyből véleménye szerint csupán a kereskedelmi tanárképzés van „egyetemi színvonalon” megszervezve.

4. Az egyetemi gazdasági szakoktatást, amelyből véleménye szerint az iparral összefüggőeket a műegyetem, a közgazdasági, mezőgazdasági és kereskedelmieket a közgazdasági kar látja el, s itt sorolja fel

5-ik tétel gyanánt a népművelést.

Áttér ezután a gazdasági szakoktatás észszerűségére, s megállapítja, hogy azok a kereskedelmügyi, földművelésügyi és kultusz-minisztériumban vannak elhelyezve, s végül különböző tervezetek után arra a következtetésre lyukad ki, hogy a több mint 150 éves „bányászati és erdészeti főiskolát” ketté kell választani, s a „bányászatot” a műegyetemhez, az „erdészetet” egy újonnan létesítendő mezőgazdasági egyetemhez akarniá, mint alárendelt tagozatot csatolni.

Mielőtt még a dolog érdemébe belemennénk, csak csodálkozunk azon, hogy valaki, aki ezzel a kérdéssel komolyan foglalkozni akar, nem szerez tudomást arról, hogy az egyik főiskolá-

nak a címe is már elég hosszú idő óta *bányamérnöki* és *erdőmérnöki* főiskola, amely főiskolák a mérnöki rendtartásra vonatkozó és már közel 10 éves törvény szerint ennek a címnek használatára jogosító, s a törvény előtt a műegyetemivel egyenrangú mérnöki okleveleket adnak ki, sőt már a füzet megjelenése előtt fel voltak ruházva az egyetemi jelleg egyéb kellékeivel, a doktorrá avatás és a magántanárrá való képesítés jogával is.

Bennünket elsősorban nem a füzetnek e nemű tévedései, hanem elsősorban azok a megállapítások és következtetések érdekelnek, amelyeket ezekkel kapcsolatban a szerző közread.

Véleményünk szerint magában az elkülönítésben is jelentős zavarok vannak.

A mi véleményünk szerint az egyetemi oktatás ma már túlnyomóan nagy részben gyakorlati életpályákra készít elő.

Mert hiszen sem az ügyvéd, sem a bíró, sem a közigazgatási tisztviselő, sem az orvos, sem a középiskolai tanár hivatását nem tudjuk másnak, mint gyakorlati életpályának minősíteni, s meggyőződésünk az, hogy gazdasági életünk és állami létünknek igen sok hibáját és nehézségét lehet és kell visszavezetnünk arra, hogy ennél a kiképzésnél az élet követelményeire nem helyeznek elegendő súlyt.

A másik meggyőződésünk az, hogy a tudományok mai állása és az élet követelményei mellett azok az iskolák fognak az élet kívánalmainak legjobban megfelelni, amelyek messze-kalandozó, felesleges túlterhelések mellőzésével az egyes tudományágakból azt a részt adják meg a kiképzést kereső fiatalembernek, amire gyakorlati életpályáján feltétlenül szüksége van, de ezt azután alaposan.

Bármilyen nagyra értékeljük is az egyes elvont tudományokban való jártasságot, mégsem tudjuk letagadni mi, akik a gyakorlati életpályákon mozogtunk és mozgunk azt, hogy a mai fejlett gazdálkodási rendszer mellett mi az egyetemi rangban lévő főiskoláktól is a gyakorlati gazdálkodás igényeinek megfelelő tudományosan képzett szakembert várunk.

Nekünk az a meggyőződésünk, hogy ma az egyes gazdasági ágak különböző ágazatai is bőséges munkaterületet nyújtanak egyenkint is egy egész élet munkásságának.

Nekünk az a meggyőződésünk, hogy egy olyan per excellence

agrárországban, amilyen a mienk, nem szabad egy, még ma is több mint 2 millió kat. holdat elfoglaló, teljesen speciális művelési ág dolgainak az intézését olyan szakemberekre bízni, akik egy szemeszteren át tartó enciklopedikus előadásokból szereztek csak némi fogalmat az erdőgazdálkodásról.

A műszaki és természetrajzi tudományok bizonyos egyesítésére van szükség, hogy az erdőmérnök a maga hívatásának meg tudjon felelni, amely egyesítést egy több mint évszázados gyakorlati fejlődés alakított ki, amelynek eredményeképpen a főiskola nem egy, az európai híren is felülemelkedő szakembert adott és ad ma is az erdészettudományoknak.

Azt a megoldást, amit a füzet írója javasol, hogy a mezőgazdasági egyetem keretén belül mint annak egy alosztálya oldassék meg az erdőmérnöki kiképzés, csak az ebben a hivatásban felmerülő teendőkről való teljes tájékozatlanság diktálja a füzet írójának.

Az egész elme-futtatás tulajdonképeni célját mi a füzet néhány, nem is nagyon szembetűnő helyén foglalt kitételben látjuk, amelyeket szószerint idézni fogunk.

A 13-ik oldalról: „Utóbbi időben állandóan foglalkoztatta a közvéleményt a közgazdasági kar megszüntetésének kérdése. Ha ez bekövetkeznék, nem volna egyéb, mint nagy kultúrfeladatok elől való meghatárlás. Ha azonban az ország teherbíróképességének csökkenése ezt a lépést mégis kikényszerítené, akkor legalább egy tisztán mezőgazdasági egyetem felállítása volna méltó az agrár magyar államhoz. Ez esetben az összes ilyirányú intézménynek egyetemi egységbe való megszervezése, kiegészítve azt mezőgazdasági tanítói, tanárképzővel és gyakorló iskolákkal lépne előtérbe.”

Vagy lássunk egy másik idézetet a 34-ik oldalról: „A mezőgazdasági szakoktatásnak főiskolai jellegű tanítézetei a gazdasági akadémiák, az állatorvosi és erdészeti akadémia. Feladatuk a mezőgazdasági ismereteknek tudományos színvonalon való közlése és továbbfejlesztése. Az akadémiák ezt általános vonatkozásban cselekszik, míg a másik kettő pedig a nevükben kifejezett speciális tudományos területen. A mezőgazdasági tudományoknak egyetemi művelésére alapították a Pázmány Péter Tudomány Egyetem közgazdasági karának mezőgazdasági osztályát. Itt,

egyetemi jellegénél fogva a legáltalánosabb közgazdasági, jogi, pénzügyi elméleti és gyakorlati kollégiumok mellett az ifjúság megkapja a speciális kollégiumokban a részletekben menő ismereteket is. A gyakorlati és technikai ismeretek és ügyességek elsajátítására szemináriumok, gyakorló kísérleti intézetek, laboratóriumok, mintaszerű tangazdaság áll rendelkezésére a hallgatóknak."

És néhányat a 36-ik és 37-ik oldalról: „A főiskolai oktatás szervei gyanánt szerepelnének továbbra is az akadémiák, az állatorvosi és erdészeti akadémia. A legfelsőbb oktatási intézmény a közgazdasági fakultás mezőgazdasági osztálya. Ennek fenntartása, sőt továbbfejlesztése elsőrendű kultúrpolitikai kötelesség volna. Ha azonban államháztartási és racionalizálási szempontok az elé a sajnálatos kényszerhelyzet elé állítanák kormányunkat, hogy a közgazdasági fakultást a mai szervezeti formájában megszüntetné és így annak egyes részei felszabadulnának, akkor egy nagyszabású racionalizálási elgondolásnak lehetősége merülne fel. Ekkor megvalósulhatna a mezőgazdasági egyetemnek modern és ideális formája. Az akadémiák egy részének, a kertészeti tanintézeteknek, az állatorvosi, az erdészeti akadémia és a közgazdasági fakultás mezőgazdasági osztályának összevonásából. Természetesen kiegészítve azt alsófokú és középfokú tanárképzővel és megfelelő gyakorlóiskolákkal."

„Leglogikusabb volna, hogy minden oktatási intézmény tartozzék a kultuszba, de bármelyikbe kerüljenek is azonban, állításuk ott fel pedagógiai szempontból megalapozott külön ügyosztály, melyhez tartozzanak az összes iskolák, az alsófokúaktól a legfelsőbbig."

Ezek a sorok mutatják meg a tulajdonképeni célt, amelyik felé a füzet írója tört.

Mi nem akarunk semmit sem levonni az egyetemi közgazdaságtudományi kar értékéből, amelynek tanári karában a magyar tudományos élet sok kiválóságát tanultuk megismerni.

Egyáltalán nem tudjuk azt, hogy pl. a mezőgazdasági szaknak a végzett hallgatói a mezőgazdasági gyakorlati szolgálatban mennyire válnak és mennyire válhatnak be.

Azt azonban fenntartás nélkül állítjuk, hogy az ott végzett hallgatók azokból a műszaki vagy erdőgazdasági ismeretekből,

amikre az erdőmérnöknek szüksége van, csak dióhéjnyit, az egyéb ismeretekből pedig annyit hoznak magukkal, amennyi szükséges arra, hogy egy néhány holdas gazdasági fásításnál, vagy talan egy mezőgazdasághoz csatolt néhány holdas erdő kezelésénél túlságosan nagy hibákat el ne követhessenek.

Az az ismeret, amit a hallgatók ott az erdészeti tudományokban szereznek, elegendő lehet arra, hogy a kikerülő fiatalember az általános közigazgatás keretén belül talán valamivel jobban tudja alkalmazni az erdőtörvény büntető rendelkezéseit, mint a csak jogot végzett ember.

Az azonban, aki az ott szerzett ismeretek alapján valamirevaló erdőgazdaság teendőinek az ellátására vállalkoznék, joggal érdemli meg a sarlatán nevet, mert hiszen ugyanazt tenné, mintha a mérnök bírói, ügyvédi, vagy középiskolai tanári funkcióra vállalkoznék azért, mert egyetmást a jogból hallgatott, vagy mert alapos kiképzésben részesült a mennyiségtannak, fizikának, mechanikának, vagy az erdőmérnöki főiskolán a növény-élettanak, a rovartanak, stb. szakmájával közvetlenül összefüggő részéből.

Elég bajt okoz ebben a szerencsétlen országban az, hogy teljesen speciális szakkérdések intézésénél is akárhányszor csak harmadsorban kerül a szakember szóhoz.

Ugyancsak sok panaszra ad okot éppen a gazdasági életet legerősebben érintő ágazatoknál az, hogy a főiskolák és az élet között nincs meg mindig és mindenben a kellő kapcsolat.

A füzet írójának mindent egy kalap alá vonó törekvései mellett csodálkozunk azon, miért hagyja meg a katonai kiképzést a honvédelmi minisztérium, a vas- és fémkohászatot a pénzügy-minisztérium hatáskörében, vagy miért nem említi őket egyáltalán?

Nekünk az az érzésünk, hogy mindazokat az eltévelyedéseket, amik a füzetben foglaltatnak, a tájékozottságnak a teljes hiánya idézi elő, amelvet a füzet írójának bizonyos mértékig nem is veszünk rossz néven.

Hiszen mint tanárembernek, aki egész életét egy bizonyos szakmakör tudományos, irodalmi, vagy laboratóriumi művelésével töltött el, nem is igen lehetett alkalma tájékozódnia azokról az igényekről, amelyeket egyes, évszázadok alatt kialakult sza-

kok, vagy gazdasági ágak művelőivel szemben a mai gazdasági élet támaszt.

Úgy véljük azonban, hogy éppen ezért elrettentő példaként állhat előtte amerikai kollégája: Wilson, akinek az elméletei a népek életében éppen olyan kiváló eredményeket váltottak ki, mint amilyen kiváló eredményekre vezetnének a füzet szerzőjének uniformizáló gondolatai.

Sajnáljuk, hogy nem találtunk más kifejezést arra az eljárására, amivel pl. a mezőgazdasági, állatorvosi, erdészeti szakokat egy kalap alá kívánja vonni.

Idézünk még egy gondolatot a végszóból: „Felmerült az a gondolatom is, vajjon praktikus-e az oly dolgokba való beleavatkozás, amelyek sok látható és annál több eltitkolt érdeket érintenek”.

Megvalljuk őszintén, bennünk is felmerült az a gondolat, hogy vajjon idézzük-e a szerzőnek a közgazdasági kar fenntartása és kiemelése érdekében írt sorait, mert úgy érezzük, hogy elsősorban ezek voltak a szülőokai a füzet megjelenésének.

De a másik részről szükségét éreztük annak, hogy még egy ekkora tájékoztatlanságban szenvedő cikkel szemben is megismételjük azt az álláspontunkat, amit nekünk, akik a magunk gazdasági ágát eléggé ismerjük, ugyanaz a hazaszeretet diktál, amely a füzet írójának a soraiból sokszor kicsendül.

A mi véleményünk szerint ezt az agrárországot csak az őstermelési ágak teljes kiművelésével lehet talpraállítani, ennek pedig elengedhetetlen kelléke az, hogy a magyar őstermelés élén elméletileg és gyakorlatilag egyaránt elsőrendűen kiképzett szakemberek álljanak.

Az Isten őrizze meg ezt a szerencsétlen országot attól, hogy enciklopedisták kerüljenek ezeknek a gazdasági ágaknak az élére, akiknek a közjogi és általános tudományok mellett a főiskolai (mert hiszen az egyetem sem más) oktatás során a tulajdonképpen szükséges szakismeretek tudományos és gyakorlati részéből csak egy kanálnyi jutott.

Mi, akik az erdőgazdasággal évtizedeken át foglalkozunk és pedig — higgye el a füzet írója — hogy megfelelő tudományos előképzettséggel, látjuk és érezzük azt az óriási eltérést, ami pl. a talajtani, növényélettani stb. ismeretek terén — a műszakiak-

ról nem is beszélve — a mi pályánk művelőinek és a mezőgazdasági ágak művelőinek szükségletei között fennáll.

Hol vannak még ettől az állatorvosi gyakorlat által igényelt, teljesen különleges ismeretek?

Mi már évtizedek óta látjuk azt, hogy még ezeken a teljesen külön szakokon belül is az egyes ágazatok különleges kiművelésére van szükség, s ha nem akarjuk a további fejlődést lehetlenné tenni, nem egységesítésre, de arra kell törekednünk, hogy módot nyujtsunk ezeknek a különleges ágazatoknak a ki-fejlesztésére is.

Mi csak sajnálattal állapítjuk meg azt, hogy a közgazdasági kar tanári karában a mezőgazdasági ágon működő tanáruk között is akad olyan, akinek sejtelve sincs arról, hogy különleges erdészeti tudományok is vannak, amelyeknek a művelésével nálunk *egyedül* az erdőmérnöki főiskola foglalkozik.

Aki el szeretné vitatni a tudományosságot és az előadások egyetemi nivóját azoktól a tanároktól, akik közül nem egy szerzett a magyar erdészettudományoknak a mieinknél sokkal fejlettebb külföldi intézmények előtt is tekintélyt, hírnevet és megbecsülést.

Akik között van olyan, akit a kísérleti állomások nemzetközi kongresszusa talán 70 nemzet résztvevői közül előbb az alelnöki, azután az elnöki székbe ültetett.

Akik között van olyan, akinek tudományos szakmunkáit az amerikai tudományos intézetek vették át, vagy akit a svédek és finnek saját költségükön hívtak meg, hogy kutatásainak eredményét ott ismertesse.

Akiknek a neveltjei közül nem egy szerzett más egyetemeken is doktori diplomát és nem egy végez ma is alapvető kutatásokat, egész gazdasági életünkre kiható igen fontos tudományos kérdésekben.

Politikai felszólalásokban, ahol az első cél a pillanatnyi hatás és politikai eredmények elérése, az ilyen kisiklást meg tudjuk bocsátani, mert itt el tudjuk hinni azt, amit Machiavelli mondott, hogy a cél szentesíti az eszközt.

Azonban a tudományos pályán működő s a maga szakmájában kiváló ember írásaitól mást várunk, és pedig legelsősor-

ban komoly tájékozódást arról a területről amelyikre vonatkozó gondolatait nyomdafesték alá bocsátja.

S ezt bizony a cikkben a mi szakmánkra vonatkozólag sajnálatosan nélkülözzük.

Egyetekben az oktatás kérdését illetőleg mi annak a régi latin közmondásnak az alapján állunk, hogy: „non scholae, sed vitae discimus”.

Ha nem is pusztul el, de legalább is elmarad a világversenyben az a nemzet, amelyiknek oktatási rendszere nem számol a gyakorlati élet követelményeivel.

Ahol a főiskolákról kikerülő fiatalságnak még éveket kell eltöltenie azzal, hogy az előkészítő tudományok óriási tömegéből kiválogassa azt, amire neki a mai kérlelhetetlen gazdasági harcban szüksége van.

Maga a tudomány fejlődése is teljesen a specializálódás jegyében folyik, mert hiszen ma már akkora az egyes tudományágak területe, hogy a rövidre szabott emberi lét csak apró részletek kiművelésére elegendő.

Csak az lehet a fejlődés iránya az oktatásnál is, álljon az akár középf-, akár főiskolai nívón.

Az a szakember, aki tudományos alapon kapta meg a gyakorlati életpályájához szükséges ismereteket, ha hajlamai oda viszik, ha módja és képességei megvannak rá, mindenkor meg fogja találni azokat a forrásokat, ahonnan az általa választott különleges ág tudományos továbbműveléséhez szükséges ismereteket merítheti.

De lépten-nyomon akadályokba fog ütközni a gyakorlati életben az a bármelyik egyetemen doktorált, vagy akár magántanári képesítést is nyert egyén, aki nem kapta meg a kiképzés során összefüggő, áttekinthető egészben, tudományosan megalapozott mindazokat az ismereteket, amelyek az illető gazdasági ág gyakorlati művelésének elengedhetetlen feltételei.

A javasolt összevonás teljesen lehetetlenné tenné a gyakorlati szakemberek kiképzését, vagy pedig annyira kitolná a tanulmányi időt, hogy azt a legtöbb ember anyagilag sem bírná meg.

Tanulságképpen pedig magából a kérdéses füzetből idézünk egy gondolatot a 8-ik oldalról, amely szószerint így hangzik:

„Csak a körülmények szakszerű ismeretével állapíthatjuk meg azokat a módokat, eszközöket és eljárásokat, amikkel az észszerűsítésnek legtermészetesebb követelményeit ki lehet elége-
gíteni”.

De ezt a kitételét a füzet írójának 100%-ig osztjuk.

Válasz

a „Krónika“ Reflexió-jára.

Az „Erdészeti Lapok” ezidei III. füzetében 241 és következő lapokon a „Krónika” írója „Reflexió a reflexiókra” címfelirat alatt hosszasn foglalkozik az ugyanezen lapszámban 249. és következő lapokon megjelent „Reflexiók a faimportok és új erdőtörvény időszerűsége kérdéséhez” cikkemmel. A cikkíró úr szigorú bírálatban részesíti ezt a cikkemet; némely helyen annak személyi éle is van és már személyes megtámadtatásom címén is válaszolok „Króniká”-nak. Rövidre foglalom másnemű elfoglaltságom folytán ezt a válaszomat és ezzel a magam részéről lezárni is kívánom a polémiát. Azt a vádat, hogy a cikkemben taglalt kérdéshez mint laikus szóltam hozzá és felületesen, visszautasítom. Negyven éve vezetem erdőgazdaságomat, jó és rossz időkben egyaránt ragaszkodva a magyar röghöz és erdőhöz. Állandó összeköttetést tartok fenn erdőmérnökökkel; ezekkel minden szakkérdést alaposan megvitatunk és így negyven éves tapasztalatom feljogosít arra, hogy „Krónika” engem ne tekintsen szakkérdésekben sem teljesen laikus elemnek.

Egyébiránt fejtegetéseim súlypontja a pénzügyi kérdés volt és ebben az erdőbirtokos nézete nem kevésbé illetékes, mint az erdőmérnöké. Elárulom „Króniká”-nak, hogy főiskolát is végeztem; ott és azóta évtizedeken át foglalkoztam közgazdasági ügyekkel. Ennek ellenére e kérdésekben sem tartom magamat, de „Króniká”-t sem csálthatatlannak.

Megérteni sem vagyok képes azt a szemrehányást, hogy véleményem nyilvánításával a magyar erdőgazdaság érdekeinek ártottam. Hiszen minden erdőbirtokos már önös érdekből is az erdőgazdaság fejlesztésére törekszik és cikkemben is csak azt